

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/I, Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in podpisati, sicer se jih ne priobči. Rokopise se ne vrača.

Oglasi: Prostor 1 mm x 55 mm po K 1.50. Uradni razglaš, poslano ter notice isti prostor K 2.— Pri večjem naročilu popust.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 288, za pol leta K 144, za četrti leto K 72, za mesec K 24. Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravištvo v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6 I, Učiteljska tiskarna.

Dopis iz Belgrada.

(Od našega stalnega poročevalca.)

Belgrad, 8. sept. 1921.

Po neznosni vročini, ki je vladala pretečene tedne v Belgradu in ki je slabila vsako voljo za delo, so se zadnji dnevi ohladili. Zato se tudi belgradsko življenje počasi preliva v normalni tok. In celo naši parlamentarci so, počasi sicer, a vendar deloma začeli delovati.

Kakor smo že svoječasno poročali, se je zakonodavni odbor, ki ima za nalogo, da pregleda vse dosedanje zakonske naredbe, uredbe itd., ki so bile sklenjene brez sodelovanja parlamenta, razdelil na pet odsekov, ki naj pripravljene material pregledajo in pripravijo za razpravo v plenumu zakonodavnega odbora.

In ta material je ogromen ter delo, ki naj ga vrše ti odseki naravnost neprečlenljive važnosti! Pomisliti je treba, da je država v treh letih svojega obstanka potrebovala nešteto zakonskih surrogatov, ki se tičejo vseh panog državne uprave v najširšem pomenu besede. Vsi ti zakonski nadomestki tvorijo podlago naši državni upravi in bodo — po zakonodavnem odboru pregledani — za prihodnjih 20 let gotovo uravnavali vse naše državno življenje. V nekaterih pogledih je torej delo, ki ga ima izvesti zakonodavni odbor, še važnejše, nego je bila ustava.

Clen 130. ustave predpisuje, da veljajo vsi dosedanjí časni zakoni, uredbe, pravilniki in rešenja ministrskega sveta in drugi akti ter odločbe, ako imajo zakonski značaj, še zaneprej kot zakon, če se ne izmenjajo ali pa ne ukinejo. Zato mora vlada predložiti v teku enega meseca vse našteje zakone itd. zakonodavnemu odboru na pregled. Ta mora, razdeljen v odseke, v teku 5 mesecev, v plenumu rešiti, kateri imenovanih zakonov ostanejo v veljavi s ali brez izpremen, oziroma kateri se razveljavijo. Če o kakem teh časasnih zakonov odbor ne priinese rešitve, velja zakon naprej.

Vlada je te časne zakone odboru predložila v pregled. Vseh bo okrog 700, med drugim samo od finančnega ministrstva 120! Pregled teh zakonov vrše sedaj odseki, ki jih je pet, in sicer 1. za finance in trgovino; 2. za notranje zadeve in prosveto; 3. za socijalno politiko, narodno zdravje in ishrano; 4. za pravosodje, vero, vojno, preds. min. sveta in zunanjo politiko; 5. za promet, pošto, javna dela, poljedelstvo, kmetje in agrarno reformo.

Tako bodo torej ti odseki v prihodnjih dneh pregledali in mogli popraviti n. pr. carinske tarife, važne

zakone o delavski zaščitni zakonodaji, o agrarnem vprašanju v prečanskih krajih (razum Bosne) itd. Iz teh kratkih podatkov je važnost dela razvidna.

Žalibog da med poslanci, posebno vladnimi, ni dovolj zanimanja za važnost in resnost tega parlamentarnega dela.

Tajna koprena, ki zakriva takozvano Peskovo afero, se je v zadnjem času začela malo dvigati. Kakor sem izvedel, je ministrstvo za notranje delo že dovolilo nekaterim poslancem vpogled v tozadevne akte. O njih vsebini sem zamogel izvedeti na kratko sledeče:

Deželna vlada za Slovenijo je z dopisom z dne 16. junija 1921, števil. 16757 predlagala, da se g. Peska predloži v potrditev za ljubljanskega župana. Predno pa se je ta potrditev izvršila, je deželna vlada na podlagi neke časopisne notice o nekem kavarniškem razgovoru v Ptuj, glede g. Peska naročila okrajnemu glavarstvu v Ptuj, da zasliši nekaj prič, ki vedo o baie različne stvari iz preteklosti g. Peska. Okr. glavarstvo je nalog izvršilo in poslalo deželni vladi obširno poročilo s protokoli štirih zaslišanih prič. Nato je deželna vlada dne 30. julija št. 106 pov. preklcala predlog za potrditev g. Peska, naka je ministrstvo notranjih zadev z odlokom z dne 3. avgusta 1921 Pov. Sl. br. 349 odklonilo predložitev g. Peska v potrditev.

To odločitev je ministrstvo napravilo na podlagi uradnih poročil in protokolov prič. Od okrajnega glavarstava v Ptuj so bile zaslišane štiri priče koncem julija 1921, ki so svojo protokolirano izpoved lastno-ročno podpisale in ki so v glavnem povedale sledeče:

Prva priča I. I. (imen za enkrat ne navedem, dasiravno so mi znana), nadučitelj je v glavnem izpovedal, da je šel neki večer pred leti z g. Peskom iz Ptujске gore skozi Mašperk proti Napijam, kjer je g. Pesek učiteljeval. G. Pesek je pričel nagovarjati nekemu nenaravnemu dejanju in je priča na g. Pesku to dejanje tudi izvršil.

Druge priča I. I., učitelj, je izpovedal, da ga je med l. 1901.—1903. g. Pesek poljuboval in da mu je g. Pesek l. 1904. ali 1905. v Gradcu v nekem hotelu zatrljeval svojo ljubezen, češ, da ga ljubi kakor fant svoje dekle in da ga je nagovarjal k nenaravnemu dejanju.

Tretja priča I. I., krajni šolski nadzornik, je izpovedal, da mu je g.

Pesek pred leti v Cejlu tožil, da je nesrečen, ker čuti mržnjo do žensk in da ga je nagovarjal k nenaravnemu dejanju.

Četrta priča I. I., nadučitelj, je izpovedal, da mu je neki učitelj I. I. pravil, da ga je g. Pesek pri kopanju v Dravinji jemal na kolena.

Po mojih informacijah so to glavne trditve prič. Zdi se mi, da je treba celo to takozv. Peskovo afero v javnosti razčistiti, zato podajam javnosti te podatke. Moj informator je imel sam priliko spise videti in me je zagotovil, da so podatki točni; vzdržal pa se je vsake nadaljnjegodbe. Meni pa se zdi, da bo moral g. Pesek pač, če hoče ovreči te na

vsak način kompromitirajoče izjave priči, storiti kaj več, kakor zagotavljati, da je nedolžen, ako hoče, da mu bo javnost verovala.

Slišal sem, da je tudi g. poslanec Deržiču ministrstvo dovolilo vpogled v spise, da pa g. Deržiča še ni v Belgradu.

V poslednjem momentu sem tudi doznal, da so že razpisane ljubljanske nadomestne občinske volitve slistirane, ker stoji ministrstvo na stališču, da je pri proporcionalnem volilnem sistemu nadomestna volitev izključena. Naročeno pa je pokrajinski upravi, da pozove občinski svet k volitvi župana.

nost življenja za angleški proletarijat. V takih razmerah je neizogiben konflikt.

Dalje: rudarji so se obvezali, da se bodo držali dogovora, sklenjenega junija, do konca septembra 1922. Nastopati z novimi zahtevami po zvišanju plače ni mogoče. Zato se vračajo k izhodni točki svojega glabanja — k vprašanju o socializaciji rudarske industrije. Vsem je znano, da so imeli vsi poslednji boji angleških rudarjev vsebino nacionalizacije rudarske industrije v Angliji. Zlasti v zadnjem času, ko se je kriza industrije hudo poostreila, so se zaveli rudarji, da svojega položaja ne morejo zboljšati z zahtevami po višjih plačah, ampak edino le s socializacijo. S sedanjo zahtevo po nacionalizaciji železnic in zemlje z vsemi njenimi zakladi hočejo rudarji lažje priboriti si zmago, kajti pritegnili bi vse prometno in transportno delavstvo na svojo stran. In ta ogromna masa milijonov proletarijata bi gotovo izvojevala zmago v visoko razviti Angliji.

Prihodnji dnevi nam bodo torej prinesli v Angliji nove velike socialne konflikte. In istočasno poka pod nogami angleškim kapitalistom tudi v bogati Indiji. Delo zmaguje nad kapitalom in naši Pribečevci ne bodo zadržali s svojo brezumno taktiko njegovega zmagoslavnega pohoda.

Proles.

Volite jutri kandidate strokovnih organizacij v obrtno sodišče!

Volitev se vrši od 8. do 12. dopoldne in od 2. do 5. popoldne. Vse informacije dobite pri naših zaupnikih

na voliščih in v volilnem lokalu v Šelenburgovi ulici 6-II danes in jutri. Volilni odbor.

Pred novo borbo v Angliji?

Razni časopisi so prinesli poročila, da angleški rudarji predlagajo ostalim delavcem, da začno vsi delavci v strnjenih vrstah skupno borbo za nacionalizacijo železnic in zemlje. Kdor je sledil vsem socialnim bojem v Angliji, se ne bo čudil temu poročilu. Kakor za časa čarizma, čaka Anglijo vnovič perijoda nenavadno poostrenih socialnih konfliktov. Vsi še brez dvoma ponite veliko letošnjo stavko rudarjev, ki je trajala nad tri mesece in ki se je končala v sredini tega leta s kompromisom ne v korist delavstva. Rok dogovora med podjetniki in rudarji poteče že 30. septembra! Delavci so pristali na to, da se povprečna plača zniža na dva šilinga za odrasle in en šiling za mladotletne. V avgustu na 2 šil. 6 pensov, v septembru na 3 šilinge. Osnovna plača je plača leta 1914. s 35% dokladami. K tem pride še nekaj doklad, ki se ravna po različnih razionih in čistem dobičku podjetnika. Od tega dobička dobi 83% delavec in 17% podjetnik. Delavstvo se je zadovoljilo s plačo z leta 1914., ker je mislilo, da ima večjo korist pri delitvi dobička s podjetnikom.

Kaj se je pokazalo? Kriza se nadaljuje, cene za premog vedno padajo. Čeprav je produkcija premoga dosegla skoro normalno predvojno višino, je vendar izvoz premoga iz Anglije zelo neznačen in dohodki podjetnikov so tudi neznačni. Obiljubljena državna pomoč 10 milijonov funtov šterlingov se bo podajala samo še do konca septembra. Potem bo višina plače odvisna le še od dobička.

Pred očmi moramo imeti dejstvo, da v Angliji cene za poljedelske pridelke vedno rastejo in da nasprotno cene industrijskih produktov vedno padajo in zato se industrijska kriza bolj poostreuje. Vsako nadaljnje znižanje plač znači znižanje plač pod realno višino in nezno-

Iz. Mihevc:

Kovinska industrija na ljubljanskem sejmu.

„Strojne tovarne in livarne d. d.“

Izredno zanimiv je oddelek „Strojnih tovarni in livarn“. To podjetje se vidno razvija in izpopolnjuje; prišlo je na ljubljanski sejm s svojimi izdelki, stroji za obdelovanje lesa. Pred vhomom stoji razstavljen v polni opremi polnojerme-nik (Vollgatter) za žaganje hlodov z vozički za dovažanje lesa. Ko stopiš v paviljon, imaš pred seboj bencinski motor z 18 konjskimi silami, ki goni po podtalski transmisiji druge razstavljene stroje, pri katerih stoji delovodje in kvalificirani delavci, ki obiskujočemu občinstvu z nekakšnim upravičenim ponosom demonstrirajo izdelke razstavljenih strojev. Čast, komur čast! Čast ne toliko oni peščici kapitalistov, ki so kupili od posameznih podjetnikov tovarne in jih združili v eno podjetje, temveč čast tehničnemu osebju in delavcem, ki vse to ustvarjajo, kar je razstavljeno, to opravičuje v polni meri ponos, ki ga opažamo na teh ljudeh!

Prav lična je garnitura strojev za izdelovanje lesenih cvekov; kajti

tudi to blago se je uvažalo in se še uvažja k nam iz inozemstva. Interesenti so tu lahko videli, da te vrste stroje izdelujemo na domačih tleh in prepričani smo, da bodo upoštevali v prvi vrsti domače izdelke. Tu stoji zopet brusilni stroj, tam tračna žaga, pa zopet skobelni stroji; stiskalnice za klobuke; mlinska oprava na zobati in jermenski pogon; ležaja turbina z 18 konjskimi silami; stroj za lupljenje furnirja. Tu moramo pripomniti, da so uvažali furnir k nam iz Gornje Avstrije iz Linza. Zunaj na prostem je montiran deset metrov visok ventilator, ki dovaja na minuto 1200 m³ zraka in napravi 200 obratov v minuti. Zračni pritisk znaša 23 m/m WS. Poleg ventilatorja se nahaja sesalna in črpalna naprava. Bencinski motor s centrifugalnimi sesalkami, ki iz montiranega rezervarja črpa jo vodo.

Na višku stoji „Strojne tovarne in livarne“ z bogato zbirko izdelkov, v medenini, cerkvenih opravah okusne ornametike; razstavljeni

LISTEK.

Zvonimir Kosem:

BARAKE.

(Dalje.)

II.

Mesec dni je že neprestano deževalo. Če je za hip posijalo medlo jesensko sonce, je posijalo žalostno — kakor da bi trenila žalujoča vdova, ki ji ni več do življenja, z rosnimi trepalnicami — in se je takoj skrillo nazaj za oblake; in še huje se je ulilo iz prihuljenega, nizko k zemlji sklonjenega, mračnega, z dežjem nabasane oblačja. Goli in prazni so samevali ob cestah kostanji; črne, v zrak štrleče vrhove je pral dež, pozibal jih je včasih z močnim sunkom veter — odkrnila se je tu in tam nagnita trhla veja in zaplesala v kolobarju na tla, v blato in lužo... Nepoprijateljno, z blatom zmešano in po lužeh razvlečeno listje na cestah se je oprijemalo koles mimo-

litečih vozov kakor klej, da je škropilo blato na vse strani in da so kleli kmetje, ki so vozili v mesto zelje in repo na prodaj. Kamorkoli je segel pogled — vse pusto, mračno, sivo, vse potopljeno v blato in dež in meglo. Pod dežniki sključene so hite le zvečer ženske iz tvornic, so korakali paroma in v gruči fantje in moške, ogrnjeni v premočene pelertine, in vsem je bilo mračno in pusto pri srcu...

Mrak je legal na zemljo, ko se je vračal Konrad proti večeru iz tvornice. V debelih curkih je škropilo iz neba, iz nizko nad kostanji visečih sivih oblakov. Konrad se je tesno zavil v pelerino, pomaknil si čepico globoko na čelo in stopal urno po razmočeni stezi, ki je vodila preko travnika do barak. Visoki dimnik tvornice mu je za hrbtom kmalu utonil v meglo in mrak, pred njimi pa se je razprostrlo morje barak: druga tik druge, vse dolge in nizke, z vegastimi črnimi strehami, razbitimi lesenimi stenami, nanesenimi oken luknje, zamašene s cunjami,

mahom in listjem, le tu in tam lina s počenim steklom; povsod beda in revščina — za temi luknjami in linami so se gibale sence, s suhih teles, kakor z okostenjakov, so frfale v zraku pisane cunje, slaboooblečene mlade matere z dojenčki na prsih so prezevale kje v kotih, otroci so jokali in prosili kruha, moški pa so mrki in temni, z rokami, prekrizanimi na hrbtu, hodili gorilni pod trhljem stropom, gledali v tla in stiskali roke v pesti. Zdelo se je, da je to morje barak nepregledno, tako daleč je segalo — zajedalo se je v ostrem trikotu daleč v mesto, med visoke, bele in ponosne hiše. „Kakor kača z iztegnjenim, na pik pripravljanim želon!“ je pomislil večkrat Konrad, opazuje ta ostri, v mesto zajedeni trikot. „In pičila bo enkrat ta kača, temeljito bo pičila... in takrat, gorje vam, trebušniki, valjajoči se na mehkih blazinah v tistih ponosnih hišah in palačah... zakaj hud bo strup, ki vam ga bo vzbrižnilo to želo v okroglo, mastne trebuhe...“

V megli, tik arak, se je zibalo in opotekalo — prazen desni rokar je visel ob telesu globoko navzdol. Konrad je pospešil korake in je kmalu došel čudno prikazen; bil je kovač Krejči, ki se je tudi vračal iz tvornice, kjer je s svojo še zdravo roko snažil stroje.

»Vraže vreme!« se je jezil kovač. »Še utonil bom v tem blatu. — Truden sem danes, da komaj hodim; ampak več, od česa sem truden? Ugani!«

Konrad ga je debelo pogledal. »Kaj bi ugibal?! Kar povej rajši!... Pa ne, da bi bil imel z ravnateljem tvornice kakšno komedijo...?«

»Ugani si!« se je zasmejal kovač rezko. »Z ravnateljem sem imel opraviti, da... Kar na lepem me pokliče danes popoldne k sebi v pisarno in mi reče: »Andrej Krejči — kaj je vendar z vami? Sai niste za nobeno rabo... prepočasni snažite stroje... Res je, ene roke nimate — toda jaz nisem bog, da bi vam dal, kar vam manjka... Štirinajst dni

bom še počakal, ker sem usmiljen človek... potem pa si poiščite drugo službo! Jaz rabim zdravih, krepkih ljudi z zdravimi, krepkimi rokami, in ne — pohabljenec. Vi spadata pravzaprav v bolnico in ne v tovarno... Tako je ta stvar. Zapomnite si, kar sem vam sedajle povedal, Andrej Krejči. In — srečno pot!« — Takaj je komedija se mi je pripetila danes. Konrad. Kaj imaš ti k temu pristaviti?«

»To, da je ta človek, ki se imenuje ravnatelj, navaden podlež brez vsakega srca; če bi tako zver ustrelil, bi storil dobro delo in še veliko zaslužnja bi imel navsezadnje v nebesih... A kaj boš napravil sedaj ti, Dreja?«

Kovač je za hip postal. »Jaz? Kaj naj napravim?... Če dobim kje službo — dobro, če ne — ampak na to niti ne mislim ne... Sai se vendar že bliža tisti čas, ko se bomo vzdignili!«

Konrad se je naglo sklonil k njemu. (Valje prih.)

ko ohlajajo jedila in pijače. Posebnosti so maksimalna izraba toplotne energije, goriva — vsled racionalne konstrukcije ognjišča je onemogočeno potratno izžarevanje toplote, ki se vrši na dosedanjih tipih štedilnikov: v času gorenja se ujame in ohrani skoro vsa toplota, ki jo oddaja gorilnik, in se ekonomično uporablja za različne prednosti teh štedilnikov je v tem, da se jedila v njih v kratkem času skuha in da je potrebna prisotnost kuharice le kratke čase, ko se nalaga kurivo na ogenj. Manipulacija je vsled konstruktivne enostavnosti preprosta, trpežnost štedilnikov neomejena. Velika vrhuna štedilnikov je v tem, da poleti ne grejejo kuhinje, in da so lahko prenosljivi. Kakor čujemo bo ing. Bogatirjev v nedeljo dopoldne s praktičnim poskusom demonstriral občinstvu svoje štedilnike in se bo vsak lahko na licu mesta in s poskušajo skuhanih jedil prepričal o vrhunah novih štedilnikov, ki pridejo še tekom te jeseni v promet.

Dopisi.

Trbovlje. V nedeljo dne 28. avgusta so je pri nas vršil dobro obiskan shod JSDS,

na katerem je poročal poslanec sodr. Kopač o delovanju socialističnega kluba v parlamentu. Ožigosal je klerikalce, komuniste in narodne socialiste, da so s svojo nedelavnostjo pripomogli vladi do reakcionarnih naredb proti delavstvu, naglašal potrebo enotnosti delavskega razreda ter močnih organizacij. Njegova poročila so vzbudila zborovalci z navdušenjem na znanje. K besedi se je oglasil tudi »komunist« Jagodič, bivši staroavstrijski fedvebel in so-lo-plesalec. Da se pokaže, si je takoj izposodil Delavski dom, potem tudi konzumno društvo, ter hvalil sam sebe, kako je dober govornik, da bi lahko govoril dva dni, pa ne sme, ter da ni politik, da je brez stanovanja in dela. Radi mu verjamemo, da ni politik, ampak trpin, ki le navno misli. Po Jagodičevem govoru povzame besedo sodrug Krušič, ki mu stvarno, točko za točko dokaže, da je res nepolitik. Nekaterim feldvebelom to ni bilo po volji in so hoteli delati nemir. Sodruga Krušič jih je pa takoj zavrnil, češ če ne marajo slišati resnice, naj gredo od koder so prišli. Na to se je shod mirno nadaljeval. Sodruga Ajdovšek je spodbujala ženstvo, naj se vzdrami in možu pomaga boriti se za boljšo bodočnost ter zoper brezpravnost

žensk. Končno se je sodrug Krušič v hmen zborovalcev zahvalil soc. klubu za neumorno delovanje v parlamentu, ter vzpodbujal navzoče k neumornemu delu za razširjanje socializma, ter zaključil dobro uspehi shod.

Prevalje. Griža, ki pri nas vlada, je zahtevala že mnogih žrtve. Večinoma so žrtve proletarci, za koje je osobito pomankanje vseh zdravstvenih naprav ta kužna bolezen težak udarec. Tako pri premogovniku grofa Donnersmarka niti ni ene moderne urejene bolnice. Primanjkuje celo vsako kopališče, ki se vendar z najprimitivnejšimi sredstvi da postavi ob obilni meri voda, ki se pretakajo po našem kraju. Skrbelo se je pač samo za žep kapitalista Henkija. Ker je slaba bolnica na Lešah prenapolnjena, se je otvorila bolnica v šoli v Prevaljah. Pri dobri volji bi pač lahko se porabilo kako drugo poslopje v ta namen, a vsak se boji griže, samo naši otroci naj bodo v tem oziru deležni še drugo leto te strašne bolezni. Ne vemo, kakšni so predpisi glede zdravstvenega stanja šol, a gotovo ne bodo površni. Ali smo v znamenju napredka, da se šole zatvorijo in se onemogočijo reden pouk naših otrok. Ali res mislijo oblasti, da mi

delavci ne znamo ceniti šole. Je pač tako, da bo treba tudi več delavskih zastopnikov v krajni šolski svet, če hočemo, da bo boljše. Odgovor bomo dali pri prihodnjih občinskih volitvah.

Društvene vesti.

II. kongres profesorjskega društva kraljevine SHS se bo vršil v Zagrebu od 25. do 27. sept. t. l. s sledečim dnevnim redom: 1. Otvoritev kongresa. 2. Pregled punomočja delegata. 3. Konstituiranje Kongresa. 4. Izveštaj o radu Glavne Uprave. 5. Pretna nacrta Poslovnika prof. društva. 6. Predavanja: a) Srednja šola in izbor za-

nimanja. b) Obuka fizike i fizikalne zbirke. c) O nastavi crtanja. 7. Predlozi Glavne Uprave i pojedinih članova. 8. Izbor novih članova Glavne Uprave. 9. Određivanje mesta za III Kongres. 10. Pregledanj škola i prosvetno kulturnih ustanova u Zagrebu. 11. Izlet u Ljubljano.

Slaščičarski pomočnik,

21 let star, češki Nemec, išče službo v Zagrebu ali njega okolici. Naslov v upravi »Naprej-a«.

Josip Prešeren
čevljar
Spodnja Šiška Celovška cesta 82
Priporočila vsa uradna
moških, ženskih, otroških čevljev
Moderna in udobna oblačila
Prestizna izbira
Lahko črna
Pojavila se v trgovini

Jos. Petelinč, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7
priporoča
najcenejši nakup
na debelo in drobno:
galanterijo, srajce, kravate, nogavice, moške in ženske, šolske potrebnosti, jedilno orodje, žlice, vilice, aluminijum, toaletno milo, ščetke za obleko, glavo, zobe in konje, čevljarsko orodje, ričice, dreto, sukanec. Istotam se dobe najboljši ŠIVALNI STROJI za rodbinsko in obrtno rabo, vse potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, NA DEBELO deli za kolesa in šivalne stroje, igle, olje itd. : : :

ANONCNI ZAVOD
DRAGO BESELJAK IN DRUG
SODNA ULICA ŠT. 5.

Veletrgovina z vinom in žganjem
LUDVIK DEKLEVA
Ljubljana, Sp. Šiška, Gosposvetska cesta št. 76.
Velika zaloga vsakovrstnih vin.

R. MIKLAUC
Ljubljana Pred Škofijo št. 3 Lingerjeva ulica
priporoča
sukneno manufakturno in pleteno blago
PRODAJA NA DEBELO IN NA DROBNO USTANOVLJENO LETO 1869

Tovarna
čevljev
v
Tržiču, Slovenija.
Zaloga, pisarna in prodaja na debelo in drobno v Ljubljani v lastni hiši, na Bregu št. 20.
Izdeluje vsakovrstne
čevlje
za gospode, dame, deklice, dečke in otroke iz boks-, ševro-, lakusnja in drugega materijala.
Najboljša kvaliteta! Najmodernejše oblike! Konkurenčne cene!

Traže se
Elektromonteri
vješt i iskusi u izvedbi zračnih vodov visoke i niske napetosti za što skoriji nastup. Ponude obložene prepisima svjedočba i sadržavajući plaćevne zahtjeve neka se šalju na Dioničko društvo za elektroteh. industriju „Energos“, Osiček 1., Zupanijska ulica broj 57.

Velika izbira sukna, perila, odev, gotovih oblek, dežnikov itd.
po znižanih cenah se prodaja pri
J. TRPIN, Maribor,
Glavni trg št. 17.

Več rabljenih dvokoles, šivalnih strojev in otroških vozičkov
v dobrem stanu se ceno prodaja.
Ljubljana, Karlovska cesta št. 4.

Velika izbira otroških vozičkov, dvokoles in šivalnih strojev
po ceni F. Batfel, Ljubljana, Stari trg št. 28. Spreme se v polno popravilo za emaliranje z ognjem in ponikanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni stroji. Mehanična delavnica, Karlovska cesta št. 4.

„TRIBUNA“
tovarna dvokoles in otroških vozičkov. Ljubljana Karlovska c. 4, Zvonarska ulica št. 1.

Borzni posredovalec
Dragan Vučković
posreduje pri nakupu in prodaji državnih in vrednostnih papirjev, zastavnic, deviz in valut
Zagreb, Sv. Duh 19.
Telefon 6-69.
Brzjaviti: Vučkov Zagreb.

MENJALNICA
SLOVENSKE ESKOMPTNE BANKE
v Ljubljani, nasproti glav. kolodvora.
Kupuje in prodaja devize in valute po najugodnejših dnevnih cenah. — Ima poseben borzni oddelek. — Prevzema vse bančne posle. — Telefon šte. 3.

Iz Havre v Ameriko
Edina najkrajša črna preko Havre, Cherbourg in Antwerpen v New York
Vozne listke in zavezna pojasnila izdaja konc. polovalna pisarna
Iv. Kraker, Ljubljana,
Kolodvorska ul. 41 (blizu glav. kolodvora).

Oblike
moške, fantovske in deške, mikado, razglane, površnike, kožuhe, jahalne hlače, špicajlitete v otroških oblekah (kostumih) in drugo konfekcijo od najpriprostejšega do najfinejšega kroja v najboljši izdelavi ter razno suknjo, hlačevino in podloge nabavite najceneje edino le pri
„KONFEKCIJSKI INDUSTRIJI FRANDE“.
Telefon št. 313.

FRAN DERENDA,
Ljubljana, Emonska cesta št. 8.
Vdeležec „Ljubljanskega vzmetnega veleposojma“
Paviljon E., oddelek št. 52.

KAJO DELIC,
zlatar in draguljar
Ljubljana Ribišerjeva ul. 4
priporoča svojo
zlatarsko in draguljarsko delavnico
za nova dela in popravila vsake vrste, kakor tudi za pozlatovanje in posrebovanje. V zalogi ima zlatnine in srebrnine, poročne prstane po vseh vzorcih in merah, uhane i. t. d. Kupuje tudi zlato in srebro ter plačuje po najvišjih cenah, ali pa izmenjava za novo blago.

Avg. Agnola
Ljubljana, Dunajska cesta 11
priporoča svojo zalogo
stekla, porcelana, zreal, svetilk, okvirov in vseh v to stroko spadajočih predmetov. Steklo za okna vseh vrst vedno v zalogi.

ŠTAMPILJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVORNI TRG 1
franko

FRAN RAVNIKAR
mestni tesarski mojster
Telef. št. 415 Ljubljana, Linhartova ul. 25 Telef. št. 415
izvršuje vsa v svojo stroko spadajoča dela in sicer vodno in nadtalno ter umetno tesarstvo.

Parna žaga in strojne delavnice.
Prevzemam po danih, kakor tudi lastnih načrtih zgradbe mostov, jezov, hiš, vil ter razne gospodarske in industrijske stavbe, stolpne strehe, kupole in cerkvene ostrešja, balkone, vrtnice, verande ter razna druga vrtna arhitektonična dela. Stopnice, dekorativne stropove ter dekorativne stenske opaze. Za razne industrijske stavbe opozarjam zlasti na svoje patentirane nosilce za večje proste razpentine od 12 do 50 m.

Radi selitve
se ni mogla tvrdka pridružiti k semnju.
Velika zaloga šivalnih in pisalnih „ADLER“ strojev in koles z znamko „STYRIA“, „DÜRKOPP“, „WAFFENRAD“ (orožno kolo).
IVAN JAX in SIN, Ljubljana.

Gramofone, godbene avtomate
in vse k istim spadajoče predmete, posamezne dele, igle, peresa, dobite edino pri
A. RASBERGER, Ljubljana, Sodna ulica 5.
Vank pokvarjen gramofon ali godbeni avtomat se popravi v lastni delavnici, oz. tudi na licu mesta, strokovno pod jamstvom in ceno. Izvršijo se tudi druga v preclz. mehaniko spadajoča dela.

Yelika izber gramofonskih plošč. Ugodna zamena.
Kdor hoče imeti res s pristnim blagom prepletkano hišo, pohištvo in lakiranje vozniških koles v peči, naj se obrne na tvrdko
TONA MALGAJ
Ljubljana stavbeni in pohištveni pleskar in ličar Ljubljana
Kolodvorska ulica št. 6

Modna in športna trgovina za dame in gospode
P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte. Telefon 430.
Na večere mu paviljon M, št. 258.

Zopet
ogromno pošiljatev manufakture naravnost iz inozemstva je prešla tvrdka
R. Stermecki v Celju,
in sicer volne, celirje, tiskanine, etamina, batista za ženske obleke, suknja kamgarna in hlačevine za moške obleke, belega in pisanega platna za perilo, klota, cvilisa, robcev, svile in še mnogo raznega drugega blaga, katero se prodaja, zaradi nakupa v velikanskih množinah po čudovito nizkih cenah. Razentega, vedno velika zaloga lastnega izdelka srajc, predpasnikov, bluz, kril, ženskih, moških in fantovskih oblek, po zelo nizkih cenah. Čevlji, ženski, moški in otroški vedno v velikanski zbirki, pristno ročno delo od lastnih čevljarjev.
Ilustrovani cenik zastonj! Na debelo samo v L. nadstropju
VELETRGOVINA RAZPOŠILJALNA
R. STRMECKI
CELJE ST. 314, Slovenija.

Največja izbira
najnovejših, najfinjših in najcenejših
oblek za gospode, dame in otroke
v trgovini

O. Bernatovič
Mestni trg št. 5-6.

V zalogi tudi moški klobuki
in kožuhovina.

Klobuke in slamnike

vseh vrst od preprostih do najfinjših nudi
vedno tovarna klobukov in slamnikov

Franc Cerar, Domžale (Stob).

Izdelki so razstavljeni v paviljonu E., št. 41.

F. BRUMAT
LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

PONUJITE

F. Čuden, trgovina ur, zlat-
nine in srebrnine
Ljubljana, Prešernova ulica št. 1.

vse neuporabne **ZLATE**
PREDMETE, verižice,
prstane, obeske, zapestnice,
uhane itd., kateri predmeti
Vam leže doma, ki jih ne
nosite, tvrdki

.. Ljubljanski veliki semenj, paviljon E., števil. 4. ..

Šolski zvezki

za ljudske in srednje šole, na razpolago v
vsaki množini. Priznani najboljši lastni
izdelki iz belega, finega papirja in
močnih ovitkov.

Učiteljska tiskarna, Ljubljana
Frančiškanska ulica št. 6.

Najnižje cene! Zahtevajte cenike! Točna posrežba!

Ivan Zakotnik, mestni tesarski
mojster

Telef. št. 379. Ljubljana, Dunajska cesta 46. Telef. št. 379.
Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja
za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna
tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.
Parna žaga. Tovarna furnirja.

Kolesa 'Puch' in 'Waffenrad'

pnevmatika Dunlapp, Reithoffer, Aquila
se kupi najceneje pri tvrdki

Ig. Vok, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Slovenska gradbena družba

Z O. Z.

Ljubljana Ljubljana

Tehniška pisarna v tovarni Keršič.

Izvršuje: vse vrste visokih in globokih stavb, betonske in
železobetonske gradbe, vodne gradbe, električne centrale,
izkoriščanje vodnih sil, moderne industrijske gradbe in
mostne gradbe.

Posebnosti našega proizvoda: leseni polnostenski nosilci za
strehe z velikimi razponi, lesena in kombinovana skladišča,
tvorniško izdelovanje zložljivih stanovanjskih hišic.

Kolarski oddelek: izvršuje vse vrste luksuznih in tovornih
vozov, karoserij, samokolnic itd.

Ministrstvo financ kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev.

7% državno investicijsko posojilo leta 1921 v iznosu Dinarjev 500.000.000.

Poziv na vpis.

Minister financ kralj. Srbov, Hrvatov in Slovencev na temelju Uredbe z dne 27. junija 1921 Dšt. 7941 vzakonnjene s članom 130 Ustava pozivlje na vpis

7% državnega investicijskega posojila v nominalnem znesku Din. 500.000.000.

To posojilo je investicijsko ter se bo porabilo izključno v svrhu splošnega dobra kakor: popravilo, izvršitev in razširjenje železniškega prometa,
stavbo novih in dovršenje započetih železniških prog, napravo in popravila pristanišč, cest, potov itd.

Nominalni iznos posojila je Din. 500.000.000 izdan al pari v kosih po Din. 100, 500, 1000, 5000 in 10.000 v 50.000 serijah po 100 števil, obresti
so 7% na leto ter se izplačujejo dekurzivno brez vsakega odbitka v polletnih kuponih in to 15. marca in 15. septembra vsakega leta pri vseh javnih
blagajnicah in zato pooblaščenih denarnih zavodih brez odbitka kakoršnega koli davka, koleka in takse.

Prvi kupon se izplačuje 15. marca 1922. V teku 10 let se to posojilo ne more konvertirati, niti v tem času obrestna mera znižati. V slučaju, da
se posojilo po preteku 10 let konvertira, mora se imejteljem obveznic ponuditi izplačilo v nominalnem iznosu.

Posojilo je amortizacijsko ter se izdaja na 50 let. Amortizacija počenja 4 leta po emisiji, ter se vrši enkrat na leto pri Generalni direkciji državnih
dolgov z žrebanjem ali odkupom po določenem amortizacijskem načrtu, ki je na obveznici natisnjen. Posojilo je zavarovano s hipoteko, a potrebna svota
za anuitet (obresti in amortizacijo) stavila se bo vsako leto v budget (državni proračun), za pokritje pa bodo služili pred vsem dohodki dotičnega
investicijskega objekta.

Kuponi zastarajo 5 let potem, ko so zapadli, a izžrebane obveznice 30 let po žrebanju.

Posojilo bo kotirano na vseh domačih borzah.

Obveznice tega posojila so ravnopravne ostalim državnim obveznicam, uživajo pupilarno varnost, morejo se polagati kakor kavecije, upotrebjevati
za fonde, ustanove, depozite pri vseh javnih blagajnah in privatnih podvzetjih.

Obveznice se morejo lombardirati pri Narodni banki kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev ter njenih podružnicah po zakonskih propisih.
Obveznice in kuponi tega posojila so prosti vsakega sedanjega in bodočega davka in doklade, kakor državnih tako tudi ostalih (oblastnih, okrožnih,
srežkih in občinskih) kakor tudi vseh taks in pristojb v kraljevini.

Vpis se vrši od 1. do 30. septembra 1921.

pri vseh denarnih zavodih kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev pod zgoraj navedenimi pogoji (za vsakih 100 Din. obveznice Din. 100 v gotovini).
Za kontrolo porabe tega posojila se bo izvolil posebni parlamentarni odbor.

Ko bo celo posojilo porabljeno, podal bo minister financ Narodni skupščini kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev poročilo o skupni porabi istega.

Beograd, meseca julija 1921.

Minister financ:

Dr. Kosta Kumanudi l. i.